

Til Sentralstyret
Kopi Landsstyret
Dato 13. april 2018
Fra Guri Barka Martins, generalsekretær

grønn
ungdom

SAKSPAPIRER TIL SST-9-18

Møtedato: 17. april 2018

Møtested: Hausmannsgate 19

Møtetid: 18:00-21:00 (Skolering fra 17:00)

Saksliste

086 Godkjenning av innkalling

087 Valg av ordstyrer og referent

Innstilling: Teodor Bruu, ordstyrer

Trine Jakobsen Rydland, referent

088 E-postvedtak siden sist møte

v/ Guri Barka Martins, generalsekretær

O

089 Orienteringsrunde

Hvilke prosjekter jobber du med?

Hvilke eksterne aktører har du hatt politisk kontakt med?

Talspersoner: Hva skjer i MDG (SST og på Stortinget)?

Internasjonal kontakt: Hvilke prosjekter jobber IU med?

O

090 Status fylkeslag

v/ Miriam Langmoen, sentralstyremedlem

O

091 Økonomiansvarlig

v/ Guri Barka Martins, generalsekretær

V

092 Retningslinje for frikjøp av fylkesledere

v/ Guri Barka Martins, generalsekretær

V

093 Resolusjon: Bedre helsetilbud for transpersoner

v/ Miriam Langmoen, sentralstyremedlem

V

094 Plan for implementering av GDPR v/ Guri Barka Martins, generalsekretær	V
095 Strategisk valgkamputvalg: SWOT-Analyse v/ Miriam Langmoen, sentralstyremedlem	D
096 Oppstart fylkessekretær v/ Guri Barka Martins, generalsekretær	O
097 Fosen v/ Ola Eian, talsperson	D
098 Evaluering verveuka v/ Guri Barka Martins, generalsekretær	D

Deretter møtekritikk

O er orienteringssaker

D er debattsaker

V er vedtakssaker

Oslo, 13. april 2018

Guri Barka Martins,
Generalsekretær

Til Sentralstyret
Kopi Landsstyret
Fra Guri Barka Martins, generalsekretær
Dato 13.04.18
Saksnr.SST-9-18-091

grønn
ungdom

ØKONOMIANSVARLIG

Bakgrunn

På forrige sentralstyremøte behandlet vi ansettelsen av en fylkessekretær. I sakspapiret der kom det frem at det var for få søkere til stillingen som økonomiansvarlig, og at fristen ble utsatt. Nå har det imidlertid fremkommet en ny, og muligens mer attraktiv, løsning for oss. Generalsekretær ønsker sentralstyrets mening om saken før hun går videre med saken.

Drøfting

De Grønne har den siste tiden lyst ut et treårig vikariat som økonomirådgiver i 60% stilling. Personen de nå kommer til å ansette å ansette kjenner godt til regnskapssystemene De Grønne/GU bruker fra før, og har god kontroll på gjeldende lovverk for partiorganisasjoner.

Jeg snakket med generalsekretær i MDG, Lars Gaupset, og kom frem til at det var en reell mulighet for GU å betale for at vikaren de ansetter også kan gjøre økonomiarbeid for Grønn Ungdom. Med utgangspunkt i måten MDG ansetter fylkessekretærer for fylkeslagene sine, har vi lagt en plan for at GU kan kjøpe en 20% utvidelse av stillingen til vikaren. Det vil altså si at MDG ansetter hen i 60% vikariat + 20% fast stilling. Lars har snakket med den de ansetter om denne planen, og har fått tilbakemelding på at det er noe hen kan være med på.

Fordelen med denne ordningen er at MDG tar på seg arbeidsgiveransvaret (det administrative) for denne personen, men at generalsekretær i GU fungerer som en arbeidsleder for de 20%. Man kan se på det som at Grønn Ungdom kjøper en tjeneste av MDG. Det vil altså si at vi får noen som kan gjør økonomiarbeidet vårt skikkelig og som trenger lite opplæring, og generalsekretær slipper det administrative arbeidet med stillingen.

Ulempen er at dette er langt dyrere enn å ansette noen etter laveste lønnstrinn slik planen vår for ansettelse av økonomiansvarlig i utgangspunktet var, fordi MDG har et høyere lønnsnivå enn oss. Prisen på «tjenestekjøpet» kommer til å være 12500kr pr. måned, og inkluderer lønn (og feriepenger), arbeidsgiveravgift, yrkesskadeforsikring og pensjonssparing. Dette er ca. like mye som det ville kostet for oss å ansette noen i 40% stilling etter laveste lønnstrinn, og altså innenfor budsjettetrammen vi har satt.

Da vi lyste ut stillingen fikk vi ingen kvalifiserte søkere, og selv om vi utvida fristen kom det ingen. En grunn til dette kan være det lave lønnsnivået, kombinert med andre faktorer.

Saksbehandlers konklusjon

Å gå for den løsningen med tjenestekjøp som blir skissert i drøftingen vil være en god løsning for Grønn Ungdoms økonomiarbeid, og fristille mye tid hos generalsekretær, som da også slipper det administrative arbeidet med stillingen.

Selv om stillingsprosenten er mye lavere en tidligere tenkt, er det ganske sikkert at det kommer til å være mer enn nok for en veldig rutinert økonomiarbeider til å gjøre GUs økonomiarbeid.

Spørsmål til diskusjon

- Er det for mye å betale for et slikt tjenestekjøp?
- Bør denne saken behandles av LS?

Forslag til vedtak

F1: Sentralstyret ønsker ikke å gjennomføre egen ansettelse til stillingen som økonomiansvarlig.

F2: Sentralstyret inngår en avtale med MDG om kjøp av tjenester vedrørende økonomiarbeid og personalansvar.

Med vennlig hilsen

Guri Barka Martins,
Generalsekretær

Oslo, 12. april 2018

Til Sentralstyret
Kopi Landsstyret
Fra Guri Barka Martins, generalsekretær
Dato 13.04.18
Saksnr.SST-9-18-092

grønn
ungdom

RETNINGSLINJE FOR FRIKJØP AV FYLKESLEDERE

Bakgrunn

Flere fylker vurderer, eller har satt i gang med, frikjøp av fylkesledere. Generalsekretær ønsker med denne saken å ha en generell avklaring på tvers av fylkene om hvordan vi best kan bruke organisasjonens menneskelige og økonomiske ressurser.

Drøfting

Argumenter for frikjøp

Å betale seg til mer ressurser kan være en god løsning for Grønn Ungdom, der mange fylkeslag sliter med å bruke opp pengene sine.

Prinsipielt kan det være fint å frikjøpe tillitsvalgte heller enn å lønne ansatte. De er valgt av vårt høyeste organ, og er sånn sett mer demokratisk forankret i organisasjonen. Å frikjøpe tillitsvalgte kan gi dem anledning til å yte mer frivillig innsats, for eksempel ved at de ikke trenger å ta annet arbeid og dermed kan dedikere seg mer til vervet sitt.

Argumenter mot frikjøp

Blir frivilligheten mindre frivillig? Kan det føre til at den tillitsvalgte tvert imot yter mindre frivillig innsats fordi det plutselig føles som en jobb og en plikt? Er det urettferdig mot eventuelle andre tillitsvalgte som ikke får penger fra organisasjonen, og kan det begrense deres ønske om å bidra? Hvordan er det eksempelvis å være en ikke-frikjøpt nestleder i samarbeid med en frikjøpt leder som oppleves å ikke bidra nok?

Flere steder utenfor Grønn Ungdom ser man at innføringen av ansatte eller frikjøpte kan redusere bidragene fra resten av styret. Eksempelvis kan det å ansette en fylkessekretær gi større arbeidskapasitet enn fylket hadde fra før, samtidig som fylkesstyret kan bli mindre villig til å gi av sin egen tid fordi man har en ansatt som kan utføre oppgaven som før pleide å bli gjort av en frivillig eller tillitsvalgt.

At et fylkesstyre bruker mye administrativ kapasitet på å frikjøpe leder, kan også gjøre at den eventuelle vinninga går opp i spinninga. Målet til fylkeslagene bør kanskje være å redusere mengden administrativt arbeid – ikke øke den.

Risikoforebygging

En tillitsvalgt har i utgangspunktet aldri fri fra å være tillitsvalgt, den slutter aldri å være ansvarlig for laget sitt. Hvis en tillitsvalgt frikjøpes for å bidra mer enn det man kan forvente av ren frivillighet, kan det være vanskelig å avgrense forventningene til den tillitsvalgte.

Utbrenthet er kanskje den aller største risikoen for tillitsvalgte i organisasjonslivet, som rammer de aller fleste før eller senere. Det er kanskje spesielt karakteristisk for unge tillitsvalgte, som opplever å raskt få stadig økende ansvar og tillit, overskrider komfortnivået for sin egen arbeidskapasitet over lengre tid, og ikke forutser punktet hvor det brått ikke går lenger.

Dette er både et problem for enkeltpersonen det angår, men også for organisasjonen som brått mister en nøkkelperson med kompetanse og oversikt som kanskje ingen andre i laget har på det tidspunktet. Ut i fra et forebyggende perspektiv kan det derfor være klokere å bruke ressurser på ansatte som kan jobbe innenfor ordnede rammer og avklarte forventninger, der det er klart definert hvem som er ansvarlig for vedkommendes arbeidsmengde.

Forslag til vedtak

F1: Sentralstyret anbefaler fylkeslagene å ikke frikjøpe tillitsvalgte.

F2: Sentralstyret ønsker ikke at flere fylker inngår avtaler om frikjøp.

F3: Sentralstyret ønsker at fylkene starter samarbeid med generalsekretær for å vurdere muligheten for ansettelse av fylkessekretær.

F4: Saken meldes opp til GULS-2-18

Med vennlig hilsen

Guri Barka Martins,
Generalsekretær

Oslo, 12. april 2018

Til Sentralstyret
Kopi Landsstyret
Fra Miriam Langmoen, sentralstyremedlem
Dato 13.04.2018
Saksnr.SST-9-18-093

grønn
ungdom

RESOLUSJON: BEDRE HELSETILBUD FOR TRANSPERSONER

Bakgrunn

Hva er en transperson?

Med "transperson" menes her alle mennesker som har en kjønnsidentitet som ikke samsvarer med det kjønn de ble tildelt ved fødselen. Dette inkluderer mennesker som har en mannlig kjønnsidentitet selv om de ble klassifisert som jentebarn, mennesker som har en kvinnelig kjønnsidentitet selv om de ble klassifisert som guttebarn, og mennesker som verken definerer seg som menn eller kvinner (ikke-binære).

Hva slags helsetilbud trenger transpersoner?

Mange transpersoner ønsker en eller flere former for kjønnsbekreftende behandling, altså medisinsk behandling som gjør det lettere for dem å leve som og bli akseptert som det kjønn de er. Kjønnsbekreftende behandling kan være hormonbehandling (med testosteron, eller testosteronblokkere og østrogen), brystkirurgi og/eller genitalkirurgi.

Det er viktig å påpeke at alle transpersoner er ulike. Noen vil ha hormoner men ikke kirurgi, andre vil kanskje fjerne brystene men ikke gjøre noe annet, andre igjen vil skifte navn og juridisk kjønn uten medisinsk behandling, men kan likevel ha behov på for eksempel transkompetente psykologer å snakke med om prosessen.

Hva er helsetilbudet for transpersoner i dag?

Tilbudet er sentralisert på Rikshospitalet, ved Nasjonalt senter for transseksualisme (NSTB). De er de eneste i Norge som kan gi kjønnsbekreftende behandling på blå resept, sånn at staten betaler for det. De er også de eneste som kan sette diagnosen F64.0 (transseksualisme), som gir deg krav til å få dekket kjønnsbekreftende behandling.

Det finnes lavterskeltilbud rundt om i landet, som ved Helsestasjonen for kjønn og seksualitet i Oslo. En del pasienter får også hormoner på resept av fastlegen, for eksempel i påvente av å få time på NBTS. Alle disse må imidlertid betale for behandlingen selv.

Hva er problemene med dagens tilbud?

Rikshospitalet avviser 70-80% av pasientene som blir henvist til dem, mange flere enn for eksempel det tilsvarende senteret i Sverige. Disse står igjen uten et behandlingstilbud og ender ofte opp med å betale for hormoner og/eller kirurgi på egen hånd. Transpersoner er en utsatt og marginalisert gruppe, og uten kjønnsbekreftende behandling har de for eksempel mange ganger så stor risiko for å forsøke å ta livet av seg enn det resten av befolkningen har. NBTS avviser kategorisk alle ikke-binære pasienter og det finnes ingen steder for disse å henvende seg. I tillegg er behandlingen i stor grad utdatert og følger ikke Verdens helseorganisasjon sine retningslinjer for behandling av transpersoner.

Hva er den politiske situasjonen i dag?

Regjeringen satte ned en ekspertgruppe for noen år siden, for å evaluere rettighetene til transpersoner i Norge. De kom med rapporten "Rett til rett kjønn – helse til alle kjønn"¹ i 2015, der de blant annet anbefalte å fjerne steriliseringskravet for å skifte juridisk kjønn. Den anbefalingen ble implementert i 2016. Imidlertid anbefalte rapporten også en rekke endringer i helsetilbudet for transpersoner, og disse har ligget i en skuff hos Bent Høie de siste tre årene mens Helsedirektoratet utarbeider nye retningslinjer for behandling. Noen av rapportens viktigste innspill var at NBTS ikke lenger skal ha behandlingsmonopol for transpersoner og at alt unntatt den mest spesialiserte behandlingen skal desentraliseres til regionene.

Før påske publiserte overlegene ved NBTS en kronikk² der de omtalte transmenn som "nasjonens døtre". Kronikken skapte furor. I påsken endret NBTS sine nettsider til å si at de ikke lenger vil utrede eller behandle pasienter som har mottatt behandling tidligere, for eksempel folk som har fått hormoner ved helsestasjonen i Oslo eller hos fastlegen. Denne uttalelsen har blitt trukket tilbake og NBTS sier nå at de ber helsemyndighetene om en avgjørelse. Situasjonen er nå politisk betent og begge sider har mobilisert politisk de tre siste ukene.

Drøfting

Argumenter for å vedta resolusjonen

Dette er en ekstremt dagsaktuell problemstilling og har tatt mye plass i media de siste ukene. Det er også en sak som i stor grad engasjerer våre velgergrupper (unge, urbane og progressive velgere). En sterk resolusjon kan være en måte for GU å hevde seg i debatten.

¹ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/rett-til-rett-kjonn---helse-til-alle-kjonn/id2405266/>

² https://www.aftenposten.no/meninger/kronikk/i/BJvg49/Vi-har-fatt-en-eksplosiv-okning-i-antall-tenaringsjenter-som-onsker-a-skifte-kjonn-Tar-du-ansvaret_-Bent-Hoie--Anne-Wahre-og-Kim-Alexander-Tonseth

GU og MDG har historisk sett hatt en progressiv LHBTQ-politikk og har fått ros for dette av eksterne aktører tidligere, for eksempel ved valget 2015. Det har gjerne vært GU som har pushet god progressiv regnbuepolitikk på moderpartiet, så ved å vedta resolusjonen sender vi også et signal til moderpartiet om at vi trenger mer offensiv politikk på transhelse. Resolusjonen bygger dessuten på GU-politikk fra forrige arbeidsprogramperiode, da vi blant annet vedtok at vi ville avskaffe Rikshospitalets behandlingsmonopol for transpersoner.

På den mer ideologiske og mindre pragmatiske siden, så viser dette solidaritet med en ekstremt svak gruppe som lever fullstendig på Rikshospitalets nåde. Regnbuepolitikk er god grønn solidaritetspolitikk. Transpersoner og kjønnsminoriteter er i særlig grad dårlig behandlet av samfunnet for øvrig, og trenger derfor ekstra mange politikere og organisasjoner som støtter dem.

Det er ikke tradisjon for at politikere skal blande seg inn i medisinskfaglige avgjørelser, men dette dreier seg altså om en situasjon der norske pasienter ikke får den helsehjelpen de har rett til og krav på, der en god politisk prosess går altfor treigt, og der overleger ved et norsk sykehus sier at de ikke vil behandle pasienter som har fått behandling andre steder tidligere.

Argumenter mot å vedta resolusjonen

Det finnes mange gode argumenter mot at politikere skal detaljstyre helsevesenet og hva slags medisinsk behandling folk får i Norge. Mange mener at denne situasjonen bør overlates til fagfolk (leger) uten at politikere skal involvere seg.

Vi kan også diskutere i hvor stor grad dette kommer til å forbli et dagsaktuelt tema etter de neste par månedene – kanskje er saken ute av verden før GULS-2 får sett på en eventuell resolusjon.

Spørsmål til diskusjon

- I hvor stor grad skal vi detaljstyre helsetjenester?
- Er det greit at vi vedtar en resolusjon som i veldig stor grad er bygget på interesseorganisasjoners ønsker?

Saksbehandlers konklusjon

Saksbehandler mener vi bør vedta resolusjonen og bruke anledningen til å profilere oss selv som et LHBTQ-vennlig parti.

Forslag til vedtak

F1: Resolusjonen "Bedre helsetilbud for transpersoner" vedtas slik den foreligger og oversendes GULS-2.

Vedlegg: "Bedre helsetilbud for transpersoner"

Med vennlig hilsen

Miriam Langmoen,
Sentralstyremedlem

Oslo, 13. april 2018

BEDRE HELSETILBUD FOR TRANSPERSONER!

Transpersoner i Norge sviktes i møtet med det offentlige. Tidligere utredninger har konkludert med at helsetilbudet er altfor dårlig, men tross fine ord og tverrpolitisk enighet om endring har ingenting skjedd. Barn og unge må fortsatt reise inn til Oslo for å få behandling de enkelt kunne fått hos fastlegen eller ved et lokalsykehus, og altfor mange blir avvist ved døren og står uten et helsetilbud. Rikshospitalet har nå truet med å avvise fortvilte pasienter dersom de tidligere har fått behandling av annet helsepersonell. Det er helt uakseptabelt at norske pasienter skal nektes helsehjelp fra det offentlige – hjelp de har rett til og krav på.

Grønn Ungdom ønsker derfor:

- At Rikshospitalets behandlingsmonopol avvikles.
- Størst mulig desentralisering av behandlingstilbudet, slik at transpersoner kan få behandling nære seg.
- At anbefalingene fra rapporten “Rett til rett kjønn – helse til alle kjønn” implementeres så raskt som mulig.
- At kompetansen blant helsepersonell om transpersoner blir hevet, særlig i førstelinjetjenesten.
- At ikke-binære personer og pasienter med psykiske og/eller fysiske diagnoser også tilbys helsehjelp.
- At det utarbeides nasjonale faglige retningslinjer for behandling av transpersoner, basert på internasjonale retningslinjer, rapporten “Rett til rett kjønn – helse til alle kjønn” og diagnosemanualen ICD 11.
- At det på prinsipielt grunnlag stadfestes at ingen kan nektes helsehjelp på grunnlag av tidligere behandling.

Til Sentralstyret
Kopi Landsstyret
Fra Guri Barka Martins, generalsekretær
Dato 13.04.2018
Saksnr.SST-9-18-094

The logo for 'grønn ungdom' is a green rounded square with the words 'grønn' and 'ungdom' stacked vertically in white lowercase letters.

PLAN FOR IMPLEMENTERING AV GDPR

Bakgrunn

25. mai 2018 trer EUs nye forordning for personvern (GDPR) i kraft i Norge. Dette er ven veldig bra ting for personvernet, og for at alle skal ha mer kontroll over egne persondata, men det gjør også at lovene for hvordan vi som organisasjon håndterer persondata blir strengere.

Dette gjør at vi er nødt til å se på vår egen håndtering av persondata og datasikkerheten i organisasjonen, og gjøre det som trengs for at vi kan være trygge på at de interne rutineene er gode nok til å møte standarden i GDPR.

Drøfting

[Frivillighet Norge](#) anbefaler at man som organisasjon forankrer prosessen og regelverket på styrenivå – derfor denne saken. De anbefaler også at man setter ned en prosjektgruppe som jobber med kartlegging, risikovurdering og implementering. I tillegg til dette har de en sjekklister på ting som burde være på plass i en organisasjon med godt personvernarbeid:

- Har dere en oversikt over alle persondataene dere behandler?
- Har dere skrevet ned og dokumentert rutineene deres?
- Har dere slettet alle persondata dere ikke trenger?
- Har dere rutiner for å innhente samtykke for de persondataene dere behandler?
- Har dere forenklet språket på informasjon dere gir til medlemmer/publikum?
- Har dere laget en personvernerklæring som ligger lett tilgjengelig på nettsiden deres?
- Har dere laget avtaler med databehandlerne dere bruker?
- Har dere laget en årsplan for gjennomgang av rutiner og risikovurdering av arbeidet med personopplysninger i organisasjonen?

Denne sjekklisten er et godt utgangspunkt for en plan i Grønn Ungdom og generalsekretærs forslag er derfor:

1. Vi setter ned en prosjektgruppe på tre personer, inkludert generalsekretær, som frem til sommerferien skal gjøre det som trengs på området.
2. Gruppen skal først utføre en kartlegging av persondata i organisasjonen, og gjøre en risikoanalyse knyttet til dette.
3. Prosjektgruppas mål er at Grønn Ungdom skal kunne svare «Ja» på alle punktene i sjekklista innen 22.06.18.

Forslag til vedtak

F1: Vi setter ned en prosjektgruppe på tre personer, bestående av generalsekretær, XX og XX, som frem til sommerferien skal gjøre det som trengs på området.

F2: Gruppen skal først utføre en kartlegging av persondata i organisasjonen, og gjøre en risikoanalyse knyttet til dette.

F3: Prosjektgruppas mål er at Grønn Ungdom skal kunne svare «Ja» på alle punktene i sjekklista innen 22.06.18.

Med vennlig hilsen

Guri Barka Martins,
Generalsekretær

Oslo, 23. mars 2018

Til Sentralstyret
Kopi Landsstyret
Fra Miriam Langmoen, sentralstyremedlem
Dato 13.04.2018
Saksnr.SST-9-18-095

grønn
ungdom

STRATEGISK VALGKAMPSUTVALG: SWOT- ANALYSE

Bakgrunn

SWOT-analyse (*strengths, weaknesses, opportunities, threats*) er en analyse som brukes ved strategisk planlegging eller kartlegging av en organisasjons egne sterke og svake sider. Analyseformen har blitt brukt i tidligere valgkamper for å identifisere problemer og muligheter for Grønn Ungdom. SVU ønsker seg innspill fra SST til vår SWOT-analyse. Etter innspill fra SST ved forrige møte har dette blitt en ordinær diskusjonssak.

Drøfting

Vi skal se på både interne og eksterne faktorer. Interne faktorer er ting partiet har mulighet til styre og påvirke, mens eksterne faktorer er ting som påvirker partiet utenfra, og som man dermed må forholde seg til uten særlig påvirkningsmulighet. Merk at vårt hovedfokus er på GU, men at MDG nødvendigvis også må tas med i betraktningen.

SWOT-analyse

a. Negative faktorer

- Svakheter ved vårt eget parti (interne faktorer)
- Trusler utenifra (eksterne faktorer)

b. Positive faktorer

- Styrker ved vårt eget parti (interne faktorer)
- Muligheter (eksterne faktorer)

Saksbehandlers konklusjon

Saksbehandler gleder seg til gode innspill til prosessen.

Med vennlig hilsen

Miriam Langmoen,
Sentralstyremedlem

Oslo, 13. april 2018

Til Sentralstyret
Kopi Landsstyret
Fra Ola Eian, talsperson
Dato 13.04.2018
Saksnr.SST-9-18-097

grønn
ungdom

FOSEN

Bakgrunn

Saksbehandler har blitt kontaktet av aktører som vurderer å benytte sivil ulydighet i forbindelse med markering mot vindkraftutbyggingen på Fosen. Siden dette er en av de største naturvernsaker i Norge for tiden og det potensielt vil komme invitasjoner til ungdomspartiene om å delta i bruk av sivil ulydighet ønsker undertegnede å informere og få innspill fra sentralstyret.

Sakspapirene tar for seg det prinsipielle rundt bruk av sivil ulydighet blant ungdomspartier, praksis i Grønn Ungdom og andre partier. I tillegg gis det en oversikt over Fosen-utbyggingen og De Grønnes behandling av saken.

Det er foreløpig presentert få konkrete planer, men ved å sondere med sentralstyre kan talspersonene ha et klarere mandat i en videre dialog med aksjonistene.

Drøfting

Dersom det blir arrangert en større demonstrasjon på Fosen vil Grønn Ungdom måtte ta stilling til hvorvidt vi skal tilslutte oss, bruke ressurser på den og evt. ta stilling til bruk av sivil ulydighet. Formålet med denne saken er ikke å gjøre noen vedtak, men å informere sentralstyret og få en diskusjon rundt bruken av sivil ulydighet hos en nasjonal talsperson.

Grønn Ungdom, ved Arbeidsutvalget 2016, tok stilling til et lignende tilfelle i sak 49 på møte AU-4-16. Den delen av drøftingen som går på det prinsipielle rundt sivil ulydighet i dette saksframlegget baserer seg blant annet på saksframlegget fra 2016.

Bruk av sivil ulydighet blant ungdomspolitikere
Første spørsmål vi må ta stilling til er hvorvidt det er greit at en talsperson tar i bruk sivil ulydighet på eget ansvar. Så vidt saksbehandler har funnet ut er det vanlig for stortingspartier at de ikke forhindrer men heller ikke støtter opp om medlemmer som vil bedrive sivil ulydighet, ei heller dem med tunge folkevalgte eller tillitsvalgte verv.

For å finne ut hvordan Grønn Ungdom kan begrense sine medlemmer må vi gå til vedtektene og de etiske retningslinjene. Der står det ingenting om at Grønn Ungdoms medlemmer ikke tillates å bruke sivil ulydighet. Saksbehandler forstår det slik at Grønn

Ungdom dermed ikke har noen myndighet til å nekte medlemmene våre, ei heller talsperson, i å delta i sivil ulydighet.

Det neste spørsmålet som melder seg er om Grønn Ungdom skal støtte opp om bruk av sivil ulydighet, for eksempel ved å betale hele eller deler av bøter som aksjonisten kan pådra seg. Så vidt saksbehandler bekjent er det ikke vanlig at stortingspartier betaler slike bøter. Det er fordi stortingspartier lager lover gjennom å drive politikk og ikke gjennom å bryte lovene. For ungdomspartier er det litt annerledes, i og med at vi ikke direkte er med på å lage lovene.

Saksbehandler har undersøkt hva som er praksis i de andre ungdomspartiene. Både SU og RU har praksis med å betale bøter for medlemmer som deltar i planlagt og koordinert aksjonisme. RU budsjetterer til og med med et "bøtefond", som de bruker til å betale ned på bøter. Denne ordningen har fungert godt for dem etter at de pådro seg en bot på 200.000 etter å ha lagt ut alle skolebøker på nettet i 2004.

10. februar 2016³ deltok nasjonal talsperson Lage Nøst i sivil ulydighet under Natur og Ungdoms aksjon mot prøveboringen i Engerbøfjellet i forbindelse med oppstart av gruvevirksomheten som har fått dumpingstillatelse i Førdefjorden. Den gang vedtok Grønn Ungdom å dekke inntil 10 000 kr av en eventuell bot, men organiserte en kronerulling (se referat AU-4-16⁴) som samlet inn mer penger enn det boten tilsvarte.

Momenter som taler for at Grønn Ungdom dekker eventuelle bøter talsperson pådrar seg hvis hen lenker seg, er hensynet til å skjerme den tillitsvalgte fra personlig økonomisk belastning for å representere ungdomspartiet, samt tidligere erfaring med kronerulling.

Momenter som taler mot er at en slik kostnad kan måtte hentes fra budsjettposten for talspersoner og sentralstyre og dermed besøk og oppfølging av fylkeslag. Eller at sentralstyret lar en talsperson bruke sivil ulydighet, uten at vi mener det er avgjørende for partiet og ikke verdt kostnadene.

Dette er Fosen-saken

Det er ikke intensjonen at denne diskusjonsaken primært skal handle om Grønn Ungdoms politiske og strategiske syn på Fosen-saken. Det vil derimot være unaturlig å frikoble diskusjonen om sivil ulydighet totalt fra politikken.

2013

23.august gir Olje - og energidepartementet gir tillatelse til 8 vindkraftverk med tilknytningsledninger på Fosen og i Snillfjordområdet og en sentralnettsledning fra Over halla via Fosen og til Tollheim i Surnadal.

2015

Statkraft skrinlegger prosjektet grunnet manglende lønnsomhet. Etter politisk press snur Statkraft i juni samme år og går sammen med Agder Energi, NTE og TrønderEnergi om å utrede byggeplanene på nytt.

³ <https://www.abcnyheter.no/nyheter/politikk/2016/02/10/195199097/her-er-partileiarane-arrestert-av-politiet>

⁴ <https://www.gronnungdom.no/wp-content/uploads/2016/04/Referat-AU-4-16.pdf>

2016

23. februar offentligjøres beslutningen om å realisere vindkraftprosjektet. Anleggsarbeidet (veier) startet på flere av lokalitetene april samme år.

2018

De første vindmøllene er i skrivende stund i ferd med å monteres på de påbegynte lokalitetene. Lokaliteten Storheia er den største og kjernen i konflikten med samisk reindrift. Her er bygges den ennå vei, og montering av vindmøllene er planlagt neste år.

MDGs behandling av saken

MDG Sør-Trøndelag markerte seg mot vindkraftprosjektet i 2013 og 2016. Sentralt inntok partiet en mer ambivalent linje i omtalen av Fosen-saken februar 2016. Saken ble tatt opp på MDGs landsstyremøte juni 2016 og utfallet kan leses i utklippet fra referatet (vedlagt).

Saksbehandlar sin konklusjon

På et senere tidspunkt vil vi ha mer kunnskap om aksjonens form, andre partiers posisjonering og måtte ta stilling til aksjonen. Dernest, kommer det til sivil ulydighet blir det først og fremst et spørsmål om våre talspersoner (eller andre medlemmer) er villige til å delta og hvilke økonomiske ressurser sentralstyret ønsker å benytte.

Saksbehandler mener at Sentralstyret ikke skal ta stilling til spørsmålet om en talsperson skal eller burde bruke sivil ulydighet, det er en personlig avgjørelse. Men Sentralstyret bes vurdere det prinsipielle og økonomiske sidene i lys av den aktuelle saken.

Spørsmål til diskusjon

- Hvor problematisk er det at politikere bruker lovbrudd som aksjonsform?
- Hvor går grensa for når GU støtter sivil ulydighet?
- Hvordan er punkt 2.2 i etiske retningslinjer relevant i denne saken?
- Bør GU stille med økonomisk bistand til aksjonister?

Vedlegg: -Sak LS-41-201617

Med vennlig hilsen

Ola Eian,
Talsperson

Bodø, 12. april 2018